

MARIBORSKI

Državna licejska tiskarnica
v Ljubljani.

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10.— mesečno,
četrtletno K 30.—
Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Me-
sečno K 9.50. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica
št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, sobota 10. aprila 1920.

St. 81.

Vest o jadranskem kompromisu — laška laž.

Zastanek v pogajanjih v Beogradu. — Italijanske stavke. — Poljsko-ruska mirovna pogajanja.

Ben Abeba:

Vera in politika.

Dan za dnem slišimo in čitamo ostre obsodbe na račun cerkve, da bi se ne smela mešati v politiko in vendar je to mnenje popolnoma napačno, ker cerkev že sama po sebi ni le verska, ampak v isti meri tudi politična institucija in taka je bila ves čas svojega obstoja, od prvih početkov pa vse do danes. Ko se je Kristova vera porodila, ni zmagala kot vera in bi samo kot vera tudi nikoli ne bila zmagala. To nam potrjuje že samo dejstvo, da se ta vera v Palestini ni obdržala in razširila in to samo radi tega ne, ker je tam nastopala samo kot vera. Zmagala pa je v Rimu, kjer se je pretvorila v socialno-politični pokret.

O zmagi krščanstva nad Rimom vladajo celo v naši dobi različna kriva mnenja. Tej zmagi se pripisuje nekaj čudežnega, neko višjo usodno silo in vendar je v jasnem in naravnem pojmovanju tako naravna in vsakdanja, kakor zmaga sto in sto drugih pokretov tekom poznejših dob človeške zgodovine. Krščanstvo je zmagalo v Rimu kot navaden političen pokret, kot politična stranka. Načela te politične stranke so bila koncentrirana v

eno veliko skupno geslo: Ljudje so vsi enaki. In po njenem pojmovanju je bilo suženstvo krivično. Začetniki tega političnega pokreta so ravno tako hrepeli po zmagi, kakor hrepene dandanes vse naše politične stranke, oziroma njihovi voditelji. Vrhovni voditelj tega pokreta pa je bil Pavel, prebrisan in visoko izobražen mož. Pavel in ž njim njegovi pristaši so iskali poti na solnce, tako, kakor sta jo iskala Lenin in Trocki. Vedeli pa so, da v krogih patricijev zanje ni zmage in onega uspeha, kakoršnega so si želeli, zato so si vzeli za torišče sužnje. Zrevolitirali sužnje proti gospodarjem ter tako popolnoma spremenili situacijo ter ves družabni red ter se s tem dokopali do politične vlade, to je bil njihov glavni namen. Deloma jih je vodil pri tem res čisti idealizem, deloma pa samo spekulativni čut in hrepenenje po zmagi in vladi.

Verski moment je bil le postranska stvar tega pokreta, ki so si ga prevzeli samo zato, ker je bila tedaj taka navada ter še radi tega, ker obredi in ceremonije vedno mnogo bolj vlečejo, kakor pa gola politična gesla. Da je to res, imamo dovolj primerov tudi v sedanjih dobi, kjer se ta čut človeštva kljub visoki stopinji kulture še ni popolnoma nič izpremenil.

Pokretniki krščanstva so vrgli med sužnje parolo enakosti in sužnji so se je oklenili, kakor se je nedavno oklenilo rusko ljudstvo parole: kruh in mir. Ta parola je izzvala med sužnji velikanski pokret, ki se je bliskovito naglo širil ter zavzemal vedno večje dimenzije. Obredi v katakombah so bili njihovi politični shodi. Na njih so nastopali govorniki nove ideje, na njih so navduševali te tlačene ljudi za borbo proti patricijem in za osvobojenje sužnjev.

Rimska vlada je ta pokret kmalu zasledila ter spoznala njegov namen, zato ga je sklenila zatreti. Začelo se je preganjanje kristjanov, kakor se je začelo v naši dobi preganjanje komunistov. Trditev, da je rimska vlada preganjala kristjane radi njihove vere kot take, radi tega, ker so verjeli v drugega boga in ne v rimske bogove je navadna bajka.

Rimljani so bili tedaj že preveč svobodomiselní, da bi se bili vznemirjali radi bogov, v katere sami niso verovali. To trditev podkrepljuje tudi dejstvo, da Judov in drugih poganov radi vere prav nič niso preganjali. Nasprotno, ker jim je bila vera le vera, privatno razmerje posameznika do stvarstva, so to vero pustili nemoteno ter jo celo šteli, in to ravno tako svojo, kakor judovsko

Peter List:

Povesti iz našega parka.

(Konec.)

Njeno pismo.

Velecenjeni gospod!

Vaše pismo me je nekoliko razočaralo. Ne razumem Vašega strahu. Vaša družba mi bo prijetna. Na svidenje!

Njeno pismo.

Velecenjena gospa.

Naš park zeleni. Včeraj sem se sprehajal v njem in sem mislil na Vas. Bilo je tako krasno v tej prihajajoči pomladi. Čutil sem dihanje novega življenja. Objelo me je s tako silo vse to neizmerno hrepenenje po Vas. In postalo mi je jasno; jaz nisem več petošolec, ki bi ljubil in sanjal v zračnih višavah in tudi Vi mogoče ne verujete na platonsko ljubezen. Zato je bolje, da se Vam izpovem. A kako mislite Vi o tem? Življenje je vendar silnejše od nas. Želel sem si, da bi bili Vi z menoj v tem mladem gaju. Mogoče bi čutili isto kakor jaz. In pride mogoče čas, ko bova tu skozi ta park

stopala z roko v roki, okoli naju bo cvetel maj, maj sreče in ljubezni in pot bo naju vodila preko cvetočih trat v tiho pomladansko noč. Takrat se bodo strnila naša srca v svojem radostnem hrepenenju in vse bo tako krasno, krasno; noč in svet in življenje. To je bil moj sen o meni in Vas. Oprostite moji predrznosti, toda vi boste razumeli vse to, saj se je porodilo iz ljubezni do Vas. Pomladanski pozdrav.

Njeno pismo.

Velecenjeni gospod!

Vaše zadnje pismo mi je ugajalo. Tudi jaz ljubim naš park. Pričakujte me tam jutri zvečer.

Njegovo pismo.

Draga žena!

Tvoja pisma sem prejel. Hvala lepa. Na svidenje zvečer doma.

Tvoj mož.

Šla sta zadnjič pod večer skozi park. On in ona t. j. žena in mož. On je stopal z resnim trdim obrazom in se ni oziral ne na desno ne na levo. Ona pa je bila vsa mlada in vesela, ozirala se je po vejah, kjer so se preletavali

ptički in ptičke tako svobodno in koprneče. Stopala je poleg njega in silil jo je tih nasmeh; bilo ji je skoraj žal, da jo je tako hitro predramil iz sanj, kajti v svoji veliki neprevidnosti je preprečil, da bi bila pisala zaljubljena pisma svojemu lastnemu možu in to bi bilo vendarle zanimivo. Ugajala ji je njegova zvitost in si je očitala svojo neprevidnost, da se je dala ujeti. Toda tudi ta očitke je ni motil. Tako je vsaj zvedel, da hrepeni po ljubezni. Bilo ji je skoraj žal, da ni pisala bolj odkritosrčno. Sicer pa se je dobro izgovorila, ko mu je rekla oni večer, da je vedela, da prihajajo pisma od njega. In zraven je mislila na maščevanje. Vedela je, da je ljubosumen. In prav zaradi tega ga je hotela kaznovati. Pride maj in... Sicer pa je včeraj zopet stal oni znanec z redute na oglu ulice. Pisem res ni pisal on. Toda besede so besede; saj je celo on — mož znal napisati zaljubljena pisma, ki so jo zmotila. Drugi ne pišejo, a mogoče mislijo. Zato nihče ne ve, kaj pride, kajti park zeleni in večeri bodo v njem vsak dan bolj vabljivi. Tako sta šla naprej. On je mislil na svoje skrbi, ona pa je sanjala o čudnolepi majski noči, ki bode nekoč zagrnila pod seboj mesto in park.

in vsako drugo. Kristijane pa so preganjali kot pripadnike nevarne politične stranke.

Toda sužnjev je bilo več nego bogatašev in zato so sužnji končno vendarle zmagali, kakor so zmagali sedaj na Ruskem komunisti.

Tako so dobili kristijani državno oblast v svoje roke, jo vedno bolj širili ter jo obdržali v svojih rokah prav do najnovejših dob. V Italiji so si osnovali papežev državo, v Nemčiji sveto rimsko cesarstvo itd. Skratka, bili so skozi in skozi politična in ne verska sila. In ko so se začeli prvi svobodomiselni pokreti, ki so bili naperjeni proti krščanskemu političnemu režimu, so začeli te pokretneke najstrožje preganjati, zasledovati, metati v ječe in obsojati na smrt. Toda tudi oni tega niso delali radi vere in radi svojega boga, temveč radi strahu za svojo politično vlado.

Ko pa se je začela v novem veku krhati njihova politična avtoriteta, ko so uvideli, da se vrste njihovih nasprotnikov vedno bolj množe, so se jeli zatekati vedno bolj k veri, začeli so se takorekoč skrivati za vero, v katere okrilju so se čutili varne pred napadalci. Tako je izgledalo nekaj časa, da je krščanstvo le vera in ne politična sila in ta navidezna činjenica slepi dandanes mnogo, da, skoro večino ljudi. Toda oni umik za obzidje vere je bil samo dobro preračunjeni trik, ki je imel namen preživeti najhujšo, ter počakati ugodnejšega trenutka ter zbirati sile za izpad, ko bo tisti ugodnejši trenutek prišel. Na ta ugodnejši trenutek jim ni bilo treba dolgo čakati, prišel je kmalu in krščanstvo je nastopilo znova v javnem življenju kot politična stranka — kot klerikalizem, s katerim se danes bojujemo. Klerikalizem je političen pokret, kateremu je vera samo barikada in preslepljevalna ceremonija, nekaj postranski pripomoček, istotako, kakor je bila krščanstvu v vseh njegovih dobah.

Klerikalizem ne more živeti brez politike, prav tako, kakor ne more goreti ogenj brez dušika, ker je to pravzaprav glavna in skoro edina njegova sila.

Kršćanstvo ni vera, ampak političen pokret, in radi tega je največja nesmisel zahtevati naj loči vero od politike, ter se posveti samo prvi. Kakor hitro bi to storil, bi nastopil zanj konec.

Toda, ako je klerikalizem političen pokret prav tako kakor demokratizem, socijalizem itd. zakaj se potem bojujemo proti njemu bolj nego proti drugim političnim pokretom? Prvič radi sredstev, s katerimi se bojuje, ker so ta sredstva demagogična, ker hoče na ljudstvo uplivati z lažjo vere, ker straši navadne nevedne ljudi s kaznijo na onem svetu, katere ni; drugič pa radi cilja, katerega zasleduje, to je diktatura cerkve, duhovščine. Demokratizem je proti vsaki diktaturi, zato se bojuje tudi proti socijalizmu, ker hoče kakor klerikalizem dati vso moč v roke samo enemu stanu človeške družbe.

Toda sredstva klerikalizma vedno bolj obrezuspešuje prosvetljenost širših mas, tako da ima resnične pristaše danes samo med neprosvetljenim neizobraženim ljudstvom, do čim so vsi drugi njegovi pristaši, pristaši samo iz osebnih, koristolovskih nagibov. Ko pa se prosvetljenost tako razširi, da bo obvela vse človeštvo, tedaj bo tudi klerikalizmu odbila zadnja ura.

Kršćanstvo ni vera, smo rekli, in zato mi vere danes nimamo; to kar se prodaja

za vero je samo versko prebarvana politika. Vero pa, človeško moralo, ki bo medstrankarska, to si bomo morali komaj ustvariti.

Politični pregled.

Dr. Renner v Rimu. Svoječasno je nameraval dr. Renner potovati v Beograd, kjer bi konferiral z našimi državniki, kakor je svoječasno s češkimi v Pragi. Toda Italija mu je namignila, da bi ji to potovanje ne bilo ljubo in dr. Renner se je udal. Mesto v Beograd je sedaj odpotoval v — Rim. V Rimu konferira z laškimi diplomati in kakor se govori se bo o tej priliki tudi dovolilo posebno avtonomijo za nemški Trentin. Kakšne cilje zasleduje ta politika ni težko uganiti. Italija skuša pridobiti avstrijsko republiko za svoje protijugoslovenske namene in Avstrija ji, kakor izgleda, sledi. Potovanje dr. Rennerja v Rim utegne imeti velike politične posledice. Vprašanje pa je, če bo avstrijski republiko ta politika koristila. Mi dvomimo.

Trocki potuje v London. Začetkom majnika odpotuje Lev Trocki v London, kjer bo sklopil redne prijateljske odnose med Rusijo ter Anglijo.

Autonomija za zapadno Ogrsko. Kaj se zgodi z zapadno Ogrsko še sedaj ni jasno, sedaj prihajajo iz Budimpešte vesti, da postane autonoma pod madžarsko nadvlado. V nemških krajih se bodo otvorile nemške šole in tudi uradi bodo uradovali nemško.

Tirolsko delo za pripojitev k Bavarski. Tirolci se še vedno na vse načine trudijo, da bi dosegli združitev z Bavarsko, sedaj so sklenili vsi tirolski poslanci, brez razlike strankarske pripadnosti, da odlože svoje mandate, ker nočejo več dunajsko avstrijsko zbornico, katere ne priznavajo. Enak pokret se širi tudi po Solnograškem.

Američanke za Irsko samostojnost. Irsko gibanje ima v Ameriki mnogo pristašev, ki se toplo zavzemajo za irsko neodvisnost. Posebno se zavzemajo za Irce ženske, ki so priredile pred par dnevi pred angleškim konzulatom v Newyorku ter pred poslaništvom v Washingtonu demonstracije za irsko neodvisnost.

Dnevne vesti.

„Straža“ se sramuje svojih odvetnikov in župnikov. Včerajšnja „Straža“ prinaša imena novih članov načelstva klerikalne stranke. Vsi izvoljenci — posestniki in župani — so imenovani tudi po svojem stanu, le prekmurski župnik Klekl je le Klekl in celjski odvetnik dr. Ogrizek je le dr. Ogrizek. Lepše zgleda, če v taki listi paradirajo le posestniki in župani in je ne kazijo razni župniki in odvetniki — si misli „Straža“. Ves klerikalni župnijski štab in vsi njihovi „žalibog“ advokati pa se smejejo, saj poznajo praktiko svojih žurnalistov.

Vsi vendar ne morejo biti pri dr. Leskovarju! „Straža“ se zanima, kaj ima opraviti g. Mermolja v pisarni dr. Kodermana. Lahko bi sicer vedela, kaj. Vsekakor je pač iskal g. Mermolja pravno pomoč. Po Stražini metodi pa je že najbrž državi nevarno gibanje, če kak klient gre drugam, kakor k dr. Leskovarju. Naj se vendar zadovoljuje s stanovanjskimi stvarmi, v katerih bo dr. Leskovar gotovo uspešno interveniral pri svojem koncipijentu, in pa z zadevami pri magistratu, kjer bo dobro interveniral njegov koncipijent.

Za pondeljek se baje pripravlja generalna železničarska stavka, na kar opozarjamo potujoče občinstvo.

Opozorjamo na nocojšnji simfonični koncert naše divizijske godbe v Götzovi dvorani ob 20. uri zvečer.

Poletni čas je stopil v veljavo sinoči o polnoči ter bo trajal do 30. septembra. Vsled tega se tudi objavljeni vozni red ekspresnih, brzovlakov in osebnih vlakov ne spremeni, ampak ostane nespremenjen kakor doslej.

Zborovanje zaupnikov JDS v Sloven. Bistrici v nedeljo, 11. aprila 1920. Mariborsko tajništvo JDS opozarja vse strankine zaupnike, ki so dobili vabilo, da se sestanaka polnoštevilno udeležijo.

Javen shod JDS v Ormožu. V nedeljo, 18. aprila 1920 se vrši v Ormožu ob 8. uri zjutraj javen shod, na katerem poročajo člani bivše demokratske vlade.

Predavanje ženskega društva. Jutri v nedeljo ob pol 17. uri predava gospa rav. Stupca o vprašanju služkinj. Vabimo naše gospodinje in vse organizacije služkinj brez razlike strank. Gre nam pred vsem za to, da se to vprašanje reši po možnosti ugodno za vse prizadete uslužbenke in službodajalke. To predavanje naj da priliko, da se nazori pojasne in zblížajo. Pričakujemo primerno udeležbo.

Predvčerašnjim so v Ljubljani demonstrirali ypokojenci južne železnice za svišanje draginjskih doklad od 1. julija 1. l. dalje. Šli so pred deželno vlado ter ji izročili tozadevno spomenico. Vseh skupaj jih je bilo okrog 300.

Analfabetški tečaji za vojake v Varaždinu. Akademsko društvo „Tomislav“ v Varaždinu je otvorilo v tamošnji garniziji analfabetške tečaje za vojake. Otvorili so 4 tečaje katere poseča 70 vojakov, večinoma Macedoncev, uče se cirilice in latinice.

Varaždinsko gledališče je zaključilo 5. t. m. svojo peto redno sezono ter odšlo na turnejo.

Prebivalstvu! Bojna vihra, ki je potegnila v svoj vrtnec malodane vse naše mladeniče in može, se je skoraj podela. Borci, ki niso postali nje žrtev, so pohiteli na svoje domove in se polagoma že tudi oprijeli svojega civilnega posla. To sleduje pa velja le glede onih srečnih, ki so ali vojno prestali nevarno za svoje zdravje ali pa so imoviti in se lahko preživljajo, ne da bi bili navezani na zaslužek. Vse kaj drugega je pa pri invalidih, katerih preživljanje je zavisno edino od dela njih rok, a so se vrnili bolni, pohabljeni itd. Oni se ponajveč ne morejo več oprijeti posla, ki so ga pred vojno izvrševali, in posledica temu je, da so izpostavljeni največji bedi in pomanjkanju. Da se tem ubožcem, ki ne glede na imenovano okolščino že itak omagujejo pod pezo gorja, vsaj nekoliko olajša njih trpljenje, je sveta doložnost vsakega državljanca, da jim pomaga kjer le možno. Prva naloga pa je, da se jim preskrbi službo, ki bo odgovarjala njih fizični sposobnosti. Zaradi tega se vsi podjetniki, trgovci, obrtniki itd. pozivljajo, da rezervirajo v svojih obratih primerno število mest invalidom. Prosta mesta naj prijavijo magistratnemu vojaškemu uradu (Rotovski trg št. 5.), ki ima tozadevno evidenco.

Mednarodni šahovski turnir na Bledu. Letošnjo sezono se bo vršil na našem Bledu, kakor že javljeno, mednarodni šahovski turnir, katerega se udeleže vsi slavni mojstri celega sveta. Za ta turnir pa je treba zbrati četrtilijona kron. Radi tega se obrača pripravljalni odbor do slavnega občinstva z željo, da bi po možnosti prispevalo k skladu. Prispevke sprejemajo „Tourist office na Bledu“, „Jugoslovenski generalni komisariat za tujski promet v Sloveniji“ v Ljubljani, „Šahovski klub“ v Ljubljani ter uredništva naših listov, med drugimi tudi naše.

Stokronski bankovci se bodo zamenjevali samo še do 15. t. m. na kar občinstvo posebno opozarjamo. Po tem roku se tudi falzifikati ne bodo več odvezemali. V interesu občinstva pa je, da tudi petdesetkronske in dvajsetkronske bankovce čimprej zamenja, ker se pojavljajo tudi na teh že ponarejeni koleki.

Restavracija v Narodnem domu je prevzel z začetkom tega meseca g. Hinko Kosič, dosednji dolgoletni restavrater v Trstu, odkoder pa je moral oditi vsled svojega vedno odločno narodnega prepričanja. Splošna priljubljenost, ki jo je g. Kosič užival v vseh slovenskih krogih v Trstu in njegove odlične strokovne zmožnosti, vzbujajo veselo nado, da postane Narodni dom živahno središče jugoslovenskega Maribora. V nedeljo se vrši slavnostna otvoritev z velikim koncertom vojaške godbe. Pričetek ob 16. uri popoldne na gostilniškem vrtu, v slučaju slabega vremena pa v veliki in mali dvorani Narodnega doma. Vstop je prost. Želeli je, da mariborsko občinstvo kar najštevilnejše poseti prvo priredbo našega podjetnega sorojaka. Za najboljšo postrežbo v vsakem oziru jamči že ime g. Kosiča. Jutri torej vsi v Narodni dom!

Ruška kočja na Pohorju, 1250 m, se začetkom meseca maja otvori. Oskrbo prevzame zopet g. Sernc, tako, da smo zasigurani dobre postrežbe v vsakem oziru. Natančni dan otvoritve objavimo pravočasno.

Mestna premogovna komisija se nahaja od 10. aprila 1920 dalje na Koroški cesti št. 1, 2. nadstropje, soba št. 6, ne pa kakor je bilo pomotoma objavljeno na Rotovškem trgu št. 6. Uradni dnevi za stranke so izključno samo ponedeljek, sredo in petek, vsakokrat od 8.—12. ure.

Poziv. V noči od 22. na 23. marca t. l. izbruhnil je v Dvorski vasi občina Sv. Gregor, politični okraj Kočevje, požar, ki je upepelil 11 posestnikov skupno 22 hiš in gospodarskih poslopij. Razven stavb je zgorelo prizadetih vse gospodarsko orodje, obleka, živila in perutnina. Skupa škoda znaša približno 640.000 K, zavarovani pa so bili prizadeti le za melankostne svote. Da se odpomore bednemu stanju pogo-relcev, razpisujem s tem nabiranje milih darov po vsej Sloveniji. Darove sprejema v Ljubljani poverjeništvu za notranje zadeve (ravnateljstvo pomožnih uradov) in mestni magistrat ljubljanski na deželi vsa okrajna glavarstva in politične ekspoziture, nadalje mestni magistrat v Celju in Ptuj. Darovi se bodo objavili v Uradnem listu in oddali svojemu namenu. Predsedstvo poverjeništvu za notranje zadeve.

Boj tihotapcev s stražo. Tihotapci postajajo vedno bolj predrzni, sedaj so začeli že napadati mejne straže. Tako so nedavno napadli ter razorožili pri Nasovi dva stražnika. Tihotapcev je bilo 28 od katerih jih je bilo 8 oboroženih. Komaj ojačeni vojaški patrulji se je posrečilo tihotapce razgnati.

Zasebni učni zavod Legat v Mariboru. Tečaji na Legatovem zasebnem učnem zavodu imajo namen, podati udeležencem v najkrajšem času za pisarniško prakso potrebno znanje in jim tako odpreti pot do samostojnega zaslužka. V vseh tečajih se ponove tudi temeljni pojmi, tako da se morejo tečajev udeležiti tudi oni, ki že dalje časa niso obiskovali šole. Ves pouk je urejen strogo metodično po obče priznanih pedagoških načelih in se ozira v prvi vrsti na praktične potrebe. Zaradi dobrih učnih uspehov je Legatov zasebni učni zavod na najboljšem glasu. Na zavodu delujejo izvrstne učne moči, med njimi več profesorjev. Zavod je moderno opremljen in ima električno razsvetljavo. Zasebni učni zavod Legat je največje in najboljšo podjetje v Jugoslaviji. Tečaji trajajo pet mesecev, oziroma za udeležence z boljšo predizobrazbo štiri mesece. Novi tečaji začnejo dne 3. majnika 1920. Obširni prospekt brezplačno, Telefon št. 34/VIII. Zasebni učni zavod Legat v Mariboru, Vetrinjska ulica št. 17, I. nadstr.

Sokolstvo.

Starešinstvo sokolskega Saveza SHS je v svoji seji, dne 15. marca t. l. razpravljalo o udeležbi jugoslovenskega Sokolstva na zletu v Pragi. Po temeljitih prevdanku in vsestranskem razmotrivanju je starešinstvo sklenilo, da se jugoslovensko Sokolstvo, združeno v Sokolskem Savezu SHS, zleta v Pragi ne udeleži. S težkim srcem se je odločilo starešinstvo za ta korak, toda vladajoče današnje razmere so ga

prisilile, da se je za to odločilo. Vzroki da se jugoslovensko Sokolstvo zleta v Pragi ne udeleži, so predvsem finančni in narodnogospodarski. Pri z vsakim dnem naraščajoči draginji ne bi posamezniku zadostovalo ob največji sokolski skromnosti 1000 kron za dobo 14 dni, ki bi jo trebal za udeležbo v Pragi. Tako velikih izdatkov pa ne bi moglo žrtvovati naše Sokolstvo in mnogo naših najboljših in najbolj marljivih delavcev se ne bi moglo zleta udeležiti. Drugi vzrok je pa, da vsled ujedinjenja celokupnega jugoslovenskega Sokolstva v Sok. Savez SHS naša notranja organizacija še ni provedena ter zahteva še obilo dela in truda. Vsled tega je starešinstvo sklenilo pozvati vsa bratska društva, da posvetijo svojo pozornost našemu notranjemu delu in spopolnitvi naše organizacije. Vse ogromno delo, ki bi se moralo žrtvovati za priprave za zlet v Prago, naj se žrtvuje organizaciji. Sokolski Savez pa pošlje v Prago o priliki zletnih dni več naših strokovnjakov, da prouče tehnične prireditve in večjo deputacijo, ki se udeleži pripravnih del za obnovo po avstrijskem absolutizmu ukinjene Slovenske Sokolske Zveze.

Zlet v Maribor priredi jugoslovensko Sokolstvo dne 29. avgusta letos, drugi dan 30. pa je skupščina delegatov vseh v Savezu SHS včlanjenih sokolskih žup. Priprave so že v polnem delu. V Mariboru se je osnoval zletni odbor, ki ima svojo prvo sejo v torek, 13. t. m. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Odbor Sokola v Mariboru prosi, da se bratje in sestre, ki se zanimajo za našo sokolsko stvar in imajo veselje do dela tudi udeležijo te seje. Čim več navdušenih delavcev in delavk ter čim večja razdelitev dela, tem boljša gotovost za dober uspeh te velike sokolske priredbe v našem jugoslovenskem Mariboru!

Na zlet angleških skautov, ki se vrši v Londonu, dne 7. avgusta so povabljeni tudi naši Sokolci. Odpotovalo bo na zlet 50 naših najboljših Sokolčev.

Slov. mestno gledališče.

Repertoar tekočega tedna:

V soboto 10.: »Protekcija«, Ab. B—34.
V nedeljo 11.: »Pepeluha«, Izven abon.

Zadnje vesti.

Vest o kompromisu laška laž.

LDU Pariz, 9. aprila. Jugoslovensko poslaništvo dementira vest italijanskih listov o sklenitvi sporazuma v jadranskem vprašanju.

Italijani utrjujejo Šibenik.

LDU Trst, 9. aprila. Italijani izpreminjajo Šibenik v trdnjavo in najkrepkejšo oporišče italijanskega gospodstva ob Adriji.

Zastanek v pogajanjih.

LDU Beograd, 9. aprila. »Politika« piše pod naslovom: Zastanek v pogajanjih: Prestolonaslednik regent Aleksander se ne počuti najbolje ter je za nekaj časa prekinil vabila politikov na dvor na posvetovanja. Pa tudi z zastopniki političnih skupin se niso storili nadaljnji koraki, ki bi dovedli do sporazuma. Demokratije stoje na svojem starem stališču, da je najboljši izhod iz sedanjega položaja nevtralni kabinet, vendar pa se v zadnjem času opaža pri gotovih demokratih neka izprememba v razpoloženju. Ti bi pristali na koalicijsko vlado, kateri bi predsedoval dr. Milenko Vesnić. Pri parlamentarni zajednici pa se opaža vedno večje nerazpoloženje proti sporazumu. Članek pravi, naj reši krona, kateri skupini bo dala pravico, da izvrši volitve za konstituantno in tako naj bo.

Italijanski nameni v Skadru.

LDU Beograd, 9. aprila. »Politika« javlja iz Skadra: Italijanski parnik je izkrcal v pristanišču sv. Ivana Meduanskega 150 plačancev bivšega črnogorskega kralja Nikite, ki so zelo dobro oboroženi. Dva dni kasneje so jih prepeljali v Skadar in jih nastanili v dveh velikih najetih konakih. Po prvotnem načrtu bi bili morali biti takoj razdeljeni v majhne čete in poslani v razne dele Črne gore, da tamkaj izzovejo nered. Ko pa so došle zelo nepovoljne vesti, da bi te čete naletele na resen odpor, so jih začasno pridržali v Skadru. Zdi se, da Italijani resno nameravajo iz Skadra organizirati nemire v Črnigori in v drugih krajih naše države.

Stavke v Italiji in zasedenem ozemlju.

Bakar, 10. aprila. (Izvirno). Stavka na Reki zavzema vedno nevarnejši obseg. V celtem mestu stoje vsi obrati, noben parnik ne odide in noben vlak; vodovod in razsvetljava ne delujeta. Po mestu patrolirajo neprestano D'Annunzijeve ardit, ki stoje stalno v pripravljenosti. Prišlo je tudi do manjših izgrediv. Položaj je jako nevaren, ker zavzema stavka vedno bolj politično lice.

Ljubljana, 10. aprila. (Izvirno). Stavka v Trstu se nadaljuje ter presega število 7000. Razburljive vesti o izgrediv in pobojih v Bologni in Modeni povečujejo nered. Po mestu hodijo velike množice ljudi. Vojaštvo straži vsa važnejša mesta.

Ljubljana, 10. aprila. (Izvirno). Iz Trsta poročajo, da je potom stavke v Bologni in Modeni prišlo do krvavih spopadov med policijo in stavkujočimi. V protest proti temu je proglasilo več italijanskih mest protestno stavko, ki se striktno izvaja. Delavstvo se pripravlja na velik preobrat, ki paga ne misli še izvesti, temveč hoče počakati, da bodo gotova prej vsa predela.

Poljsko-ruska mirovna pogajanja.

DKU Varšava, 10. aprila. (Brezlično.) Ministrski svet je razpravljal o drugi mirovni noti sovjetske Rusije ter sestavil sledeči odgovor: Poljska vlada izjavlja, da je pripravljena prekiniti vojaške operacije na fronti za ves čas, ko se bodo vršila mirovna pogajanja. Premirja pa za enkrat z boljševiki še ne more skleniti. Boljševiškemu odposlancu bo dovoljeno neomejeno občevanje s svojo vlado.

DKU Berlin, 10. aprila. »Berliner Tageblatt« poroča, da se sestanejo v Bubrijsku delegati Rusije, Poljske, Litavske in Letlandske. Včeraj je nastopilo na rusko-poljski fronti premirje.

Francosko-nemški spor.

DKU Berlin, 10. aprila. Od zanesljive francoske strani doznava Reuterjev urad: Zdi se, da bodo Nemci kmalu izpraznili nevtrarno cono, tako da se bodo francoske čete lahko umaknile na tej coni. S tem bi bil konflikt dokončan in spor odstranjen. Nemčiji se bo dokazalo, da mora brez odlašanja izpojnjevati določbe versailleske mirovne pogodbe.

Razne vesti.

Tragedija v Sahari. Francoski general Laperin, ki ima velike zasluge za razvoj letalstva na Francoskem, se je že dolgo bavil z načrtom, da poleti skozi Saharo, največjo puščavo na svetu. Kljub odsvetovanju njegovih tovarišev se je dne 18. februarja t. l. dvignil s pilotom Vasilenom na polet, s katerega pa se ni več vrnil. Vlada je poslala celo brodovje letal v Saharo, da poišče, kaj je z generalom in kje se nahaja. Po dveh dnevih iskanju so končno našli njegovo letalo, ki je bilo popolnoma razbito. Pilot Vasilen je bil nepoškodovan, a ves sestradan, general, ki je zadobil pri padcu težke poškodbe, pa je bil že v zadnjih vzdihljajih. Par minut pozneje, ko so ga našli, je umrl. Pilot je pripovedoval, da sta ležala že šesti dan na imenovanem kraju puščave, ne da bi kaj zaužila ali spila. Pomoči ni bilo od nikoder in zato sta sklenila, da se ne ločita, dokler ne umrta oba od gladi in žeje.

Zlato v Zedinjenih državah. Tekom prvih dveh mesecev 1920 so izvozile Zedinjene države zlata za 90,865,250 dolarjev in uvozile za 16,490,910 dolarjev. V Argentino je znašal izvoz 26 milijonov, v Honkong 14, na Kitajsko 10 in v Mehiko 7.

Nov način zdravljenja malarije. Italijanskemu zdravniku dr. Paisu se je posrečilo doseči z vplivanjem x-žarkov na vranico tako izpremembo tega organa, v katerem gnezdi zajedalci, da je omogočena zmogovita reakcija organizma in radi tega tudi prebudev obrambnih energij. Ta pojav je neizmerne važnosti v času, ko je vojska na Laškem in drugje povzročila, da se je malarija tako razširila. V Milanu se je ustanovil odbor znamenitih zastopnikov vede, da bi vpeljali na širokem temelju novo zdravilno metodo.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna d. d.«

Mala oznanila.

Vitezi! Lepota, inteligenca in plemenitost srca so moji zakladi, toda moja mlada prekipelava duša vene v samotni, kakor cvetka brez solnca. Hrepenim po vitezu, ki me s poljubom vzbudi v novo življenje, a viteza ni. Pomlad razgrinja svoj pisani cvet in moja ljubezen čaka dopisov pod »Majska cvetka« na upravo »Mariborskega delavca«.

Šivalnico za perilo sem odprla in prevzamem vsakovrstna v to stroko spadajoča dela. Toni Magerl, Koroška cesta št. 51.

Vinske steklenice (buteljke) kupujemo vsako množino po najvišjih cenah. Kletarstvo Hoppe in Valjak, Šolska ulica 1.

Prevzetje restavracije!

Naznanjam cenjen. občinstvu, da sem prevzel s 1. aprilom t. l.

restavracijo

„Narodni dom“

in prosim za obilen obisk. Prevzamem tudi abonente.

Se priporočam najtopleje

Hinko Kosič, restavrater.

258

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.

Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Zvornica pohištva in stavbinsko mizarstvo

Peter Hochnegger in drugovi

Maribor, Koroška cesta št. 46 in 53

priporoča

10-10

svojo zalogo pohištva iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča mizararska dela po tvorniških cenah.

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom

130

Sodnijska ulica 17

— priporoča se občinstvu. —

Pohištvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah pri trdki za pohištvo

KAREL PREIS, Maribor
Slomšekov trg št. 6

Svoboden ogled! 217 Ceniki zastoj!

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje — kupuje vsako množino

„DRAVA“, lesna trgovska in industrijska družba z o. z. MARIBOR.

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških voz. Pojasnila v pisarni Pristaniščna ulica 2.

Agitirajte za „Mariborskega Delavca“ in med prijatelji našega tiska za „Tiskovno za-drugo“ v Mariboru.

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Aleksandrova cesta 11

Podružnice: Murska Sobota in Velikovec.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.